

Výroční zpráva Moravskoslezské pobočky ČBS za rok 2020

JANA TKÁČIKOVÁ

V roce 2020 (ve volebním období 2019 až 2021) pracuje výbor pobočky v tomto složení: Jana Tkáčiková (předsedkyně), Zbyněk Hradílek (místopředseda), Michal Hroneš (jednatel), Veronika Kalníková (členka výboru), Václav Dvořák (člen výboru).

V roce 2020 k 10. 12. 2020 sdružovala pobočka 75 členů, z toho 26 členů ČBS. Během roku přibyli 2 noví členové, 6 členství bylo zrušeno z důvodu dlouhodobého neplacení členských příspěvků.

Pobočka připravila **na rok 2020** následující **program**.

22. 2. 2020: **Výroční schůze pobočky** (Lešná u Valašského Meziříčí)
Zorganizovali Zbyněk Hradílek a Jana Tkáčiková

Z důvodu rekonstrukce zámku Kinských ve Valašském Meziříčí proběhlo setkání v zámku Lešná u Valašského Meziříčí.

Příspěvky během výroční schůze byly zařazeny do tří tematických bloků Lesní vegetace, Floristika a Různé:

Lesní vegetace

Tomáš Vrška: Lesy byly a budou, ale my si musíme ujasnit co od nich vlastně očekáváme – reflexe současné krize lesnictví

Radim Hédli: Biodiverzita vegetace lesů ve světle globální změny

Floristika

David Hlisnikovský: Kterak vzniká regionální Červený seznam

Zbyněk Hradílek: Významné mechorosty Šipky u Štramberka

Jana Tkáčiková: Výzva mech *Ptilium crista-castrensis*

Zbyněk Lukeš: Zajímavé nálezy Metylovic a okolí 4 s přihlédnutím na květenu okolních Beskyd

Různé

Jana Tkáčiková a Zbyněk Hradílek: Vodní nádrž Skalička

Zbyněk Lukeš: Zajímavé nálezy v okolí Metylovic, v Beskydech a na Osoblažsku v roce 2018

Petr Kocián: Novinky v publikacích za rok 2019

Po ukončení posledního přednáškového bloku probíhala diskuze nad herbářovými položkami a problematickými taxony

Během roku došlo z důvodu protikoronavirových opatření k několika podstatným změnám v připraveném programu. Některé akce byly přesunuty na jiný termín, některé se neuskutečnily vůbec.

V roce 2020 proběhlo pouze **šest floristických exkurzí**, jak v samostatné režii pobočky, tak ve spolupráci s dalšími státními i nevládními organizacemi, z nichž jedna exkurze byla zaměřena na mechorosty a jedna byla mykologická. Uskutečnil se také třídní **floristický minikurz do okolí Zábřehu**. Již tradičně organizované determinační setkání proběhlo v online podobě formou videokonference a bylo zaměřeno na rašeliníky (rod *Sphagnum*).

Přehled floristických exkurzí uskutečněných v roce 2020:

* společná exkurze MSP ČBS a PřF UP Olomouc; ** ve spolupráci s Vlastivědným muzeem Jesenicka; + ve spolupráci s Moravským zemským muzeem v Brně

23. 5. 2020: *Exkurze do Tršické pahorkatiny v okolí Velkého Újezda**
Vedoucí exkurze Martin Dančák a Michal Hroneš
- 6.–7. 6. 2020: *Exkurze za krásami úpatí Králického Sněžníku a Vrbenských rozsoch*
Vedoucí exkurze Martin Mokrejš
25. 7. 2020: *Exkurze na louky Filena u Záhlínických rybníků*
Vedoucí exkurze Petr Batoušek
15. 8. 2020: *Exkurze do lomu Kukačka u Bílé Vody***
Vedoucí exkurze Vojtěch Taraška a Radim Hédľ
3. 10. 2020: *Bryologická exkurze do údolí potoka Trubiska+*
Vedoucí exkurze Svatava Kubešová a Jana Tkáčiková
4. 10. 2020: *Mykologická exkurze do Poodří*
Vedoucí exkurze Jiří Lederer

Uskutečnil se také třídní (12. až 14. 6. 2020) **floristický minikurz v okolí Zábřehu na Moravě**. Základnu letošního minikurzu tvořila malá obec Leština, situovaná východně od Zábřehu na okraji Vitošovských vápenců. Celkem 30 účastníků propátralo na 14 exkurzních trasách území Hanušovické vrchoviny a okrajově také Zábřežsko-uničovského úvalu. Mezi nejčastěji navštěvovaná stanoviště patřily suché louky a pastviny, lesní okraje a listnaté lesy. Vedení tras se laskavě ujali Martin, Dančák, Michal Hroneš, David Hlisnikovský, Vojtěch Taraška a Jana Tkáčiková. V průběhu tří dnů byla nalezena řada vzácnějších druhů rostlin. K zajímavějším nálezům patří blín černý (*Hyoscyamus niger*), brslen bradavičnatý (*Euonymus verrucosus*), černýš rolní (*Melampyrum arvense*), kociánek dvoudomý (*Antennaria dioica*), kontryhel baltský (*A. baltica*), k. Walasův (*Alchemilla walasii*), modřenec chocholatý (*Muscari comosum*), rozrazil jarní (*Veronica verna*), třezalka rozprostřená (*Hypericum humifusum*), vikev panonská pravá (*Vicia pannonica* subsp. *pannonica*), vítod ostrokřídľý (*Polygala multicaulis*) a zaráza bílá pravá (*Orobanche alba* subsp. *alba*). Zorganizovali Michal Hroneš a Martin Dančák.

Tradiční **determinační setkání** proběhlo 5. 12. 2020 jako první online akce pobočky a bylo věnováno rašeliníkům (rod *Sphagnum*). Setkání vedla Svatava Kubešová. Rašeliníky jsou velmi dobré indikátory prostředí. Během online determinačního setkání proběhla teoretická část, která přiblížila jak naše hojně zástupce rodu, tak druhy vzácné a ohrožené. Praktická část a práce s mikroskopem a živými vzorky proběhne následně na jaře 2021 v nové lektorské místnosti v expozici Beskydy – příroda a lidé v Muzeu Beskyd ve Frýdku-Místku.

Pobočka také zaštitila projekt **Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín** zaměřený na floristický průzkum území vsetínského okresu mimo CHKO Beskydy. Tomuto projektu je věnována samostatná webová stránka www.mapovaniivs.cz, kde jsou postupně zveřejňovány zjištěné výsledky.

V roce 2020 pokračovalo zapisování do **Nálezové databáze Moravskoslezské pobočky ČBS** (www.nalezovka.cz). K 10. 12. 2020 obsahovala databáze celkem 38 662 floristických záznamů. Pokračovala spolupráce s projektem PLADIAS o výměně dat, kdy Nálezová databáze Moravskoslezské pobočky ČBS je jedním z datových zdrojů pro tvorbu map rozšíření cévnatých rostlin ČR. Ke konci roku 2020 proběhl další import dat z Nálezové databáze Moravskoslezské pobočky ČBS do centrální databáze projektu PLADIAS. Garantem a správcem databáze je Petr Kocián.

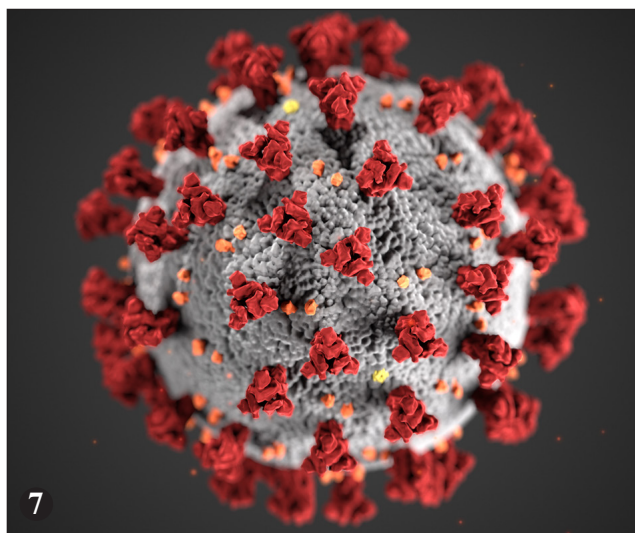
V únoru 2020 vyšly **Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS č. 9**, které připravila redakční rada ve složení Jiří Kocián (předseda redakční rady), Michal Hroneš, Veronika Kalníková, Petr Kocián (technický redaktor), Svatava Kubešová, Jakub Salaš a Jana Tkáčiková. Nové číslo pobočkového zpravodaje přineslo na 84 stranách podrobné výsledky a postřehy z exkurzí, které proběhly v roce 2019, i další botanické materiály a data vztahující se k regionu působnosti pobočky.

Moravskoslezská pobočka ČBS provozuje **webové stránky** (www.ms-cbs.cz), které spravuje Petr Kocián. Na stránkách jsou k dispozici jak organizační informace (členství, poplatky, aktuální informace k exkurzím atd.), tak výsledky a postřehy z exkurzí, botanická literatura, určovací klíče i další botanické materiály a data vztahující se k regionu severovýchodní Moravy a Slezska.

Z činnosti pobočky v roce 2020

Obr. 1–2. Výroční setkání Moravskoslezské pobočky ČBS v Lešné u Valašského Meziříčí, 22. 2. 2020. – Obr. 3. Exkurze do Tršické pahorkatiny v okolí Velkého Újezda, 23. 5. 2020. – Obr. 4. Exkurze za krásami úpatí Králického Sněžníku a Vrbenských rozsoch, 6.–7. 6. 2020. – Obr. 5–6. Floristický minikurz v okolí Zábřehu na Moravě, 12.–14. 6. 2020. – Foto A. Uvírová (3, 5), D. Hlisnikovský (6), P. Kocián (1, 2)

Obr. 7–8. Některé plánované exkurze byly v důsledku pandemie koronaviru SARS-CoV-2 zrušeny – Obr. 9. Exkurze na louky Filena u Záhlinických rybníků, 25. 7. 2020. – Obr. 10. Exkurze do lomu Kukačka u Bílé Vody, 15. 8. 2020. – Obr. 11. Bryologická exkurze do údolí potoka Trubiska, 3. 10. 2020. – Obr. 12. Mykologická exkurze do Poodří, 4. 10. 2020.– Foto cdc.gov (7), Z. Podešva (9), K. Vojtěchová (10), J. Kocián (11, 12)